

OBSAH

Úvodem		7
1	Postavení průmyslu v národním hospodářství	9
	1.1 Vymezení průmyslu	9
	1.2 Vznik a vývoj průmyslové výroby	12
	1.3 Koncentrace průmyslové výroby	16
	1.4 Globalizace v průmyslu	19
2	Konkurenční schopnost průmyslu	23
	2.1 Faktory ovlivňující konkurenční schopnost průmyslu	23
	2.2 Možnosti měření konkurenční schopnosti průmyslu	27
	2.2.1 Metoda analýzy konkurenční schopnosti výrobků segmentací trhu	28
	2.2.2 Hodnocení konkurenční schopnosti odvětví a skupin výrobků podle ukazatele RCA (Revealed Comparative Advantage)	29
	2.2.3 Index citlivosti a měření konkurenční schopnosti průmyslu	29
3	Podpora podnikání. Podstata a úkoly průmyslové politiky	31
	3.1 Podstata průmyslové politiky. Průmyslová politika jako součást hospodářské politiky	32
	3.2 Základní oblasti průmyslové politiky	40
	3.3 Průmyslová politika ve světě	41
	3.3.1 Průmyslová politika Japonska	42
	3.3.2 Průmyslová politika USA	45
	3.3.3 Průmyslová politika EU	46
	3.4 Průmyslová politika v ČR	48
	3.5 Institucionální zabezpečení průmyslové politiky v České republice	52
	3.6 Globalizace ekonomických procesů a průmyslová politika	54
4	Podpora inovačního procesu	57
	4.1 Inovace	57
	4.2 Podpora inovačního procesu	62
	4.2.1 Daňová a jiná finanční stimulace	63
	4.2.2 Poskytování informací a financování vědecké činnosti	63
	4.2.3 Role Ministerstva průmyslu a obchodu v podpoře výzkumu a vývoje	66
5	Podpora průmyslových investic	69
	5.1 Úloha státu v investičním procesu	70
	5.2 Nástroje podpory investičního procesu	71
	5.2.1 Daňová opatření	71
	5.2.2 Daňové úniky a daňové ráje	74
	5.2.3 Investiční pobídky	76
	5.3 Finanční opatření. Venture kapitál	78
	5.4 Nefinanční opatření	79
	5.4.1 Veřejné (státní) zakázky	80
	5.4.2 Offsetové programy	80

5.5	Efekty přímých zahraničních investic	81
5.5.1	Prospěch ČR z přímých zahraničních investic	81
5.5.2	Prospěch zahraničních investorů z investování v zemích střední a východní Evropy	82
5.5.3	Základní problémy, na které upozorňují západní investoři	83
5.5.4	Základní problémy, na které v souvislosti s uplatňovanými investičními pobídkami upozorňují tuzemští investoři	84
6	Pracovní síla v průmyslu	87
6.1	Stimulace kvalifikační přípravy	88
6.2	Politika zaměstnanosti v průmyslu	91
6.3	Národní plán zaměstnanosti České republiky	92
6.4	Desatero pro zvyšování zaměstnanosti podle OECD	97
7	Podpora průmyslového exportu	99
7.1	Bankovní měnové nástroje	102
7.1.1	Devizový kurz národní měny	102
7.1.2	Úvěrová a úroková politika centrální banky a komerčních bank	104
7.2	Finanční nástroje	105
7.2.1	Daňová soustava	105
7.2.2	Subvenční politika	106
7.2.3	Soustava pojištění a zajištění (záruk)	106
7.2.4	Zřízení zvláštního fondu na podporu exportu	107
7.2.5	Oblast cel	107
7.2.6	Dovozní přírážka	110
7.2.6	Dovozní depozita	110
7.3	Oblast informatiky	110
7.4	Podpora účasti na veletrzích a výstavách v zahraničí	111
7.5	Oblast norem a kvality	111
7.6	Morální a hmotné odměňování úspěšných exportérů	112
7.7	Účast na podnikatelských misích	112
7.8	Česká centra a zastupitelské úřady	112
8	Privatizace a restrukturalizace v průmyslu	115
8.1	Nacionalizace v průmyslu	115
8.2	Typologie privatizace	116
8.3	Metody privatizace	117
8.3.1	Veřejná nabídka akcií (všech nebo některých)	118
8.3.2	Soukromý podíl akcií (plný nebo částečný)	118
8.3.3	Prodej státního nebo podnikového majetku	118
8.3.4	Reorganizace do dílčích částí (nebo rozdělení na malé jednotky)	118
8.3.5	Nové soukromé investice do státních podniků	118
8.3.6	Pronájmy a manažerské kontrakty	119
8.3.7	Odprodej řídicím pracovníkům nebo zaměstnancům	119
8.3.8	Management Buy Out jako metoda privatizace	120
8.4	Privatizace průmyslu v České republice	120
8.5	Privatizace a restrukturalizace	122
8.5.1	Kritéria životaschopnosti průmyslových podniků stanovená Světovou bankou	123
8.5.2	Zásady doporučované pro restrukturalizaci podniků vládou ČR	124

9	Podpora malých a středních podniků	127
	9.1 Postavení malých a středních podniků v průmyslu	127
	9.2 Strategie malých a středních podniků	128
	9.3 Podpora malým a středním podnikům	129
	9.4 Sdružování podniků v průmyslových oblastech – vytváření podnikatelských sítí a sdružení	135
10	Územní struktura průmyslu a regionální aspekty průmyslové politiky	137
	10.1 Faktory rozmístění průmyslové výroby	137
	10.2 Regionální aspekty průmyslové politiky	141
	10.3 Formy usměrňování regionálního rozvoje	141
	10.3.1 Fiskální opatření	142
	10.3.2 Ostatní opatření. Euroregiony	142
	10.4 Regionální politika EU	143
	10.5 Regionální politika ČR	145
11	Odvětvová opatření průmyslové politiky	147
	11.1 Odvětvová struktura průmyslu a struktura odvětví	147
	11.2 Nástroje k prosazování strukturálních změn	152
Literatura		157
Rejstřík		159